

CEDERQUIST

Kort om användningstvång inom
upphovsrätten

Kristina Lidehorn

AIPPI
15 mars 2012

Agenda

- Användningstvånget i upphovsrätten, gällande rätt och nya lagförslag
- Kort om de praktiska konsekvenserna av ett användningstvång

Befintligt användningstvång

URL 30 §

Användningstvånget gäller:

- avtal om offentligt framförande och överföring till allmänheten
- i tre år och medför inte ensamrätt
- filmverk undantagna

Avtalas längre tid och ensamrätt:

- får upphovsmannen själv framföra, överföra och överlåta verket
- om verket inte tagits i bruk under tre år

Icke-dispositiv

Befintligt användningstvång

URL 33, 34 och 40 §§

Förläggare av litterära och musikaliska verk ska:

- inom skälig tid ge ut verket; och
- sörja för verkets spridning
- tidsfrist 2 år eller 4 år (musikaliska verk)

Förvärvare av verk för användning i film ska:

- inom skälig tid spela in filmen; och
- tillgängliggöra den för allmänheten
- tidsfrist 5 år

Dispositiva regler

Föreslagen nyttjandeplikt

SOU 2010:24 (URL 30 §)

Generell nyttjandeplikt vid exklusiva förvärv:

- dispositiv
- begränsningar borttagna (filmverk)
- 5 årsfrist från upphovsmannens uppfyllelse
- tillgänglig för allmänheten (jfr. inspelning i 40 §)
- ej rätt för förvärvare av upphovsrätten
- ej om ensamrätt förvärvats genom anställningsavtal
- rätt att häva (oaktat försumlighet) och behålla ersättning

OBS! Behåller även nu gällande 30 § (tar bort 33, 34 och 40 §§)

Föreslagen nyttjandeplikt

SOU 2010:24 (URL 30 §)

Motiven till förslaget:

- ”Död mans hand”
- incitament till parterna att skriva uttryckliga avtal om nyttjande och tidsfrister

Generell nyttjandeplikt i dansk rätt:

- tvingande
- endast tidsfrister är dispositiva
- motsvarande regler finns inte i övriga norden

Föreslagen nyttjandeplikt

SOU 2010:24

Nyttjandepliktens konsekvenser för TV och film:

- mängd olika avtal tillkommer vid olika tidpunkter och ligger till grund för produktionerna, pre-existenta och beställda verk
- exklusiviteten är förutsättningen för investeringen
- tidpunkten för exploateringen måste producenten styra över

Liknande omständigheter gäller för medieföretagen i stort, t.ex. reklambyråer, tidningsutgivare etc.

Föreslagen nyttjandeplikt

SOU 2010:24

Typiska avtalstyper där nyttjandeplikt behövs:

- när verket kommit till på upphovsmannens initiativ
- ingen större investering krävs för att skapa verket
- de gällande dispositiva reglerna för bok- och musikförlagsverksamhet är typexemplet på branscher där det behövs en nyttjandeplikt
- branschpraxis

CEDERQUIST

Tack!

kristina.lidehorn@cederquist.se

www.cederquist.se

Copyright © 2006 by Advokatfirman Cederquist KB

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form by any means - electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise - without the permission of Cederquist. This document provides an outline of a presentation and is incomplete without the accompanying oral commentary and discussion.